

άσματα είσιν ἡ χαρὴ τοῦ λαοῦ καὶ ἡ τιμὴ τῆς χώρας. Ἐκεῖνος, δὸν ὁ φθόνος καὶ ἡ συκοφαντία ἔξεδίωζεν τῆς πατρικῆς γῆς, ἀνευρέθη. — Ἡ φέρουσα τὰ έχειλικὰ δῶρα συνοδία εἶναι ἐγγὺς τῆς πολίχνης, ἡτις παρέσχεν ἄσυλον τῷ ποιητῇ. Τὴν πορείαν αὐτῆς ἀκανόπτει ἐκ τῆς πύλης τῆς πολίχνης ἐκείνης ἔξερχομένη εὐάριθμος νεκρικὴ συνοδία. Ἐντὸς φρείου πενιχροῦ κείται ὁ νεκρὸς τοῦ ἀνδρὸς δὸν ἐξήτουν· ὁ Φιρδούσης φθὰς ἥδη εἰς τὸ τέρμα τῆς ἀκανθώδους πρὸς τὴν δόξαν δόδοι.

Ἄρρικανδρὸς ῥκενδύτης κάθηται ἐπὶ τῶν μαρμαρίνων κλιμάκων τῶν μεγάρων τῆς πρωτευόστης τῆς Πορτογαλλίας καὶ ἐπιτεῖ—εἴναι ὁ πιστὸς τοῦ Κάμοες δούλος· ἀνεύ αὐτοῦ καὶ τῶν δλίγων χαλκίνων κερματίων ἀτινχ τῷ βίπτουσιν, ὁ κύριός του, «ὅς ἀποδέει τῶν Λυσιτανιάδων», ἥθελεν ἀποθάνει τῆς πείνης.

Νῦν μεγαλοπρεπέστατον μνημεῖον κοσμεῖ τὸν τάφον τοῦ Κάμοεν.

Ἐτέρω πάλιν εἰκόνη.

‘Οχρὸς δὲ πτῶμα, μὲν μακρὰν ἀτημέλητον γενειάδα προβάλλει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὅπισθεν σιδηρῶν κιγκλίδων εἰς ἀνήρ. «Ἐκαμα μίκην ἀνακάλυψιν, ἀνακάλυψιν μεγίστην, ἡς δυοῖς ἀπὸ πολλῶν αἰώνων δὲν ἐγένετο!» κραυγάζει, «καὶ μὲν κρατοῦσι διὰ τοῦτο ἐπὶ εἰκοσι καὶ πλέον ἔτη καθειργμένον ἐνταῦθι!»—«Ποίος εἴναι αὐτός;»—«Τρελός!» ἀποκρίνεται ὁ διευθυντὴς τοῦ φρενοκομείου. «Ἡ πρωκφροσύνη του εἴναι πρωτότυπος, καὶ μέχρι τοῦδε δὲν ἔχει πάθει τοιαύτην ἄλλος ἀνθρώπος· φαντάζεσαι ὅτι δύναται νὰ κινῇ μηχανᾶς διὰ τοῦ ἀτμοῦ!» Οἱ ἀνήρ ἐκεῖνος εἴναι δὲ Σοιλομὸν Δε-Κώ, δὲ φεύγεται τοῦ ἀτμοῦ, ὅστις, ἐπειδὴ δὲν ἥδυνήθησαν νά τον ἐνοήσωσιν οἱ σύγχρονοί του, ἀποθυνήσκει καθειργμένος ἐν φρενοκομείῳ.

Ίδον ὁ Κολόμβος, δὸν ἄλλοτες ἐμπατζόντες παρηκολούθουν οἱ παῖδες τῶν τριῶδων, διότι ἥθελε ν' ἀνακαλύψῃ ἔναν νέον κόσμον—τὸν κόσμον ἐκεῖνον τὸν ἀνεκάλυψεν. Οἱ κώδωνες κρούνονται εὐρροσύνως ἐπὶ τῇ θριαμβικῇ αὐτοῦ ἐπανόδῳ, ἀλλ' οἱ κώδωνες τοῦ φθόνου ἥχοντι μετὰ μικρὸν ἵσχυρότερον. Οἱ δωρησάμενος τῷ θαυματεῖ τῆς Ισπανίας τὴν χρυσῆν ἀμερικανικὴν ἥπειρον, ἢν ἀνεκάλυψε, λαμβάνει θρείας αιδηρᾶς ἀλύσεις ὡς ἀμοιβήν.

Πλουσίον εἰς τοιαύτης εἰκόνας εἴναι ἡ ἀκανθώδης πρὸς τὴν δόξαν ὄγονυσα ἀτραπός.

Ἐν σκότει καὶ νυκτὶ κάθηται ἐκεῖ ὁ καταμετρήσας τὰ ζύγη τῶν δρέων τῆς σελήνης, ὁ μέχρι πλανητῶν καὶ ἀστέρων ἔξορυς καὶ εἰς τὸ ἀπειρον διάστημα τοῦ κόσμου, ὁ κατανοήσας τὸ ζωογονούν τὴν φύσιν πνεῦμα, ὁ αἰσθανόμενος ὅτι ἡ γῆ στρέφεται περὶ ἔκυτήν· ὁ Γαλιλαῖος. Τυφλὸς καὶ κωφὸς, προθεσμηκὼς ἥδη τὴν ἥλικιν, θεσκενίζεινος ὑπὸ τύψεως συνειδήτος διὰ τὴν

ἄρνησιν τῶν δοξασιῶν αὐτοῦ, μόλις ἔχων τὴν δύναμιν ν' ἀνεγείρῃ τὸν πόδα του, τὸν αὐτὸν ἐκείνον πόδα, δὶς οὖ ποτὲ ἐν δύνη ψυχῆς, ἀναγκαζόμενος ν' ἀρνηθῆ καὶ διαψύσῃ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἐπληξε τὴν γῆν, φωνῶν μετ' ἀγανακτήσεως· «Καὶ δύως κινεῖται!»

Ίδον γυνὴ παιδὸς ἔχουσα φρένας, ἐνθουσιασμὸν καὶ πίστιν ἀπειρον·—προπορεύεται φέρουσα τὴν σημαίαν, καὶ δι' αὐτῆς νικᾷ καὶ σώζεται ἡ πατρίς της. Ἀντηγοῦσι παιᾶνες—καὶ ἀνάπτεται πυρά. Ἰωάννα, ἡ παρθένος τῆς Αὐρηλίας, καίεται δὲ μάγισσα.

Περὸ τὸν μεσαῖον ἴστον πλοίου ἀποπλέοντος ἐπ τῆς Δανίας, ἵσταται ἀνήρ, τὸ θυστατὸν βίπτων θλέμμα πρὸς τὴν ἀρχαίν πατρίδα του. «Ο Τύχων Βράχιος, δὲ τὸ ὄνομα τῆς Δανίας μέχρι τῶν ἀστρων ὑψώσας, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς ἀνταμοιθῆν μὲν χολὴν καὶ πικρίας ποτισθεῖς, φεύγει εἰς ζένκα μεταβαχίνων χώρας. «Πανταχοῦ εὑρίσκεται οὐρανὸς, τὸ ἄλλο θέλω;» εἰσὶν αὐτολέξει οἱ λόγοι τοῦ μεγάλου ἀστρονόμου. Ἀποπλέει δὲ οχυρώτατος τῆς Δανίας ἀνήρ, καὶ εἰς τὰ ζένα εὑρίσκει τιμὰς καὶ ἀνάπτασιν.

Πυκνὸν πληθυσμὸν συνωθεῖται παρὰ τὰς ὅχθες μεγάλου ποταμοῦ ἐν Ἀμερικῇ· ἐν πλοίον θὲ πλεύσῃ, περιφρονῶν ἀνεμον καὶ καιρὸν, διότι λέγεται ὅτι ἔχει ἐν ἔκαυτῷ δύναμιν ἀνωτέρων τῶν στοιχείων τῆς φύσεως. Ροθέρτος Φούλτων καλεῖται ὁ νομίζων ὅτι ἐφεύρε τὴν δύναμιν ταῦτην. Τὸ πλοίον κινεῖται, πλέει, αἴφνης ὅμως ἵσταται ἀκίνητον—ό δύχλος γελᾷ, κραυγάζει, συρίζει· συρίζει καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ τοῦ Φούλτωνος. «Οποία αὐλάδεια! δοπία παραφροσύνη! τοῦ πρέπει νὰ κλεισθῇ εἰς φρενοκομείον!» Βήγε συντριβὴν μικρόν τι καρφίον, ἀνακόψαν ἐπὶ τινας στιγμὰς τὴν κίνησιν τῆς μηχανῆς· τὸ καρφίον διορθοῦσται, στρέφονται οἱ τροχοί, τὸ σκάφος κατακινεῖ τὴν ἀντίστασιν τοῦ ὄδατος, καὶ πλέει τὸ πλοίον! . . . Ο ἀτμὸς μεταβάλλει ἐν τῷ κόσμῳ τὰς ὥρας εἰς λεπτά.

Διὰ πτερύγων κραταιῶν τὸ πνεῦμα τῆς ἴστορίας ἴσταμενον διὰ μέσου τῶν αἰώνων—πρὸς ἐνθύρρους καὶ παρηγορίαν, καὶ ἀναρρήπτησιν τοῦ ζήλου τῶν ἐπερχομένων γενεῶν—δεικνύει εἰς εἰκόνας περιλαμπεῖς καὶ φωτεινὰς ἐπὶ ζοφεροῦ βάθους τὴν πρὸς τὴν δόξαν ἄγουσσαν ἀκανθώδη ἀτραπὸν, ἡτις δὲν περατοῦσαι, ώς ἐν τοῖς μύθοις, εἰς αἴγλην καὶ χρὴν ἐν τῷ κάτω τούτῳ κόσμῳ, ἀλλ' ὑπερηπδῶσα τοὺς χρόνους ἀπαθανατίζει τοὺς ταύτην διανύσσαντας ἐν τῇ αἰώνιόττητι.

‘Η κατάχρησις τοῦ πεπηγμένου ὄδατος εἴναι φονικὴ δύσον καὶ ἡ κατάχρησις τῶν πνευματωδῶν ποτῶν. «Αν εἰς τινα, καταβεβηλημένον ὄπο τοῦ καύσωνος, δοθῇ ἐν μόνον ποτήριον πεπηγμένου ὄδατος 32 βαθμῶν, δύναται νὰ τῷ ἐπέλθῃ ἐγκεφαλικὴ συμφόρησις.